

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jířího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. doc. JUDr. Martinem Kopeckým, CSc., advokátem, se sídlem Revoluční 1546/24, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2016, č. j. 51 A 1/2015 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 12. 2014, č. j. 050044/2014/KUSK-DOP/KRA (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“), bylo zamítnuto jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Beroun, odboru dopravy, ze dne 9. 10. 2013, č. j. MBE/58962/2013/DOPR-Bru (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“ nebo „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobce uznán vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. a) body 2. a 3., § 125c odst. 1 písm. d) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Uvedených přestupků se měl žalobce dopustit tím, že dne 7. 2. 2013 v 14.18 hod. v obci H. T., před č. p. 102, byl kontrolován jako řidič vozidla tov. zn. AVIA 31.1, reg. zn. X, přičemž touto kontrolou bylo zjištěno, že popsané vozidlo nemá zadní blatníky – podběhy, na levé zadní straně vozidla má opotřebované pneumatiky pod stanovenou mez a registrační značka je znečištěna způsobem znemožňujícím její čitelnost. Dále bylo zjištěno, že vozidlo nemá platnou

technickou kontrolu, resp. též měření emisí (platnost do 29. 5. 2007), má utrženou palivovou nádrž (nebyla připevněna a volně visela z rámu vozidla), čímž bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Žalobce současně v průběhu kontroly nepředložil řidičský průkaz ani osvědčení o registraci vozidla a následně odmítl dechovou zkoušku ke zjištění množství alkoholu v dechu, resp. též podrobit se odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 25.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v řízení motorových vozidel na dobu šestnácti měsíců a povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000 Kč.

[2] Proti přezkoumávanému rozhodnutí podal žalobce dne 12. 1. 2015 žalobu, v níž namítal, že jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebylo opožděné. K tomu blíže uvedl, že žalovaný považoval prvostupňové rozhodnutí za doručené fikcí na adrese H. T. – H. 249, K., dne 21. 10. 2013, a to z důvodu, že vycházel nesprávně ze skutečnosti, že tuto adresu označil žalobce jako doručovací při ústním jednání konaném před správním orgánem prvního stupně dne 27. 5. 2013. Žalobce o doručování na tuto adresu nicméně správní orgán prvního stupně nikdy nepožádal (nejedná se ani o adresu jeho trvalého pobytu). V této souvislosti poukázal na to, že žádost o doručování na adresu zvolenou účastníkem správního řízení ve smyslu § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), je podáním podle § 37 téhož zákona, které musí splňovat předepsané náležitosti a rovněž musí být učiněno v předepsané formě. Údaje o žalobci uvedené na první straně protokolu o ústním jednání ze dne 27. 5. 2013 neobsahují projev vůle žalobce představující žádost o doručování na předmětnou adresu; žalobce tak při ústním jednání neučinil jakékoliv podání podle § 37 správního řádu. Dle názoru žalobce nemůže obstát ani závěr žalovaného, že zvolení předmětné adresy jako doručovací vyplývá ze skutečnosti, že žalobce si na této adrese přebíral písemnosti, neboť převzetí písemnosti na určité adrese z ní bez dalšího nevytváří adresu pro doručování. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně proto nemohlo být žalobci doručeno fikcí dne 21. 10. 2013, ale až dne 26. 2. 2014, kdy se s ním seznámil při nahlédnutí do správního spisu. Z tohoto důvodu nutno dle žalobcova přesvědčení považovat jeho odvolání podané dne 4. 3. 2014 za včasné. S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud přezkoumávané rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud v Praze (dále též „krajský soud“) rozsudkem ze dne 10. 2. 2016, č. j. 51 A 1/2015 – 26, žalobu jako nedůvodnou zamítl, neboť shledal, že adresa H. T. – H. 249, K., byla v posuzovaném případě doručovací adresou žalobce. Správní orgán prvního stupně nepochybil, když v souladu s § 20 odst. 1 správního řádu doručoval zpočátku žalobci písemnosti na předmětnou adresu, jelikož Policie České republiky v oznámení přestupku ze dne 17. 2. 2013, č. j. KRPS-43487-10/PŘ-2013-010213, uvedla, že žalobce se na této adrese zdržuje. Do doby konání ústního jednání dne 27. 5. 2013 se správní orgán prvního stupně o předmětné adrese vyjadřoval jako o přechodném bydlišti žalobce. V úvodu protokolu o ústním jednání jsou však tučným písmem uvedeny údaje o žalobci, a to včetně doručovací adresy – H. T. 249, K. Žalobce následně protokol vlastnoručně podepsal, aniž by vznesl námitky vůči jeho obsahu. Protože správní orgán prvního stupně doposud předmětnou adresu za doručovací nepovažoval, lze dovodit, že od ústního jednání měl za to, že tuto adresu zvolil žalobce jako doručovací ústně do protokolu ve smyslu § 37 odst. 5 správního řádu (krajský soud měl patrně na mysli § 37 odst. 4 správního řádu – pozn. zdejšího soudu). Jeho podání přitom mělo všechny předepsané náležitosti, neboť žalobce byl při ústním jednání ztotožněn, čímž bylo zřejmé, kdo podání činí a jaké věci se týká. Dle názoru krajského soudu z protokolu plyne i co žalobce navrhoval (tzn. doručování na předmětnou adresu), jelikož je v něm uvedeno „*doručovací adresa H. T. 249, K.*“.

pokračování

[4] Krajský soud dále konstatoval, že protokol podle § 18 odst. 3 správního řádu sepisuje úřední osoba, a je tak výlučně na ní, jak zachytí průběh ústního jednání a případná prohlášení osob, které se jej zúčastnily. Jelikož tyto osoby podobu protokolu ovlivnit nemohou, zmíněné ustanovení správního řádu jim umožňuje odmítnout protokol podepsat (resp. též s uvedením důvodů tohoto odmítnutí), či dokonce podat námitky proti obsahu protokolu. Žalobce nicméně žádný z prostředků vyjádření nesouhlasu s obsahem protokolu nevyužil a vlastnoručně jej podepsal. Krajský soud proto uzavřel, že v posuzovaném případě byly splněny všechny podmínky pro doručování písemností na předmětnou adresu – žalobce o to požádal, zákon ani povaha věci doručování na tuto adresu nevyklučovaly, přičemž z doručenek podepsaných žalobcem bylo patrné, že žalobce se na dané adrese zdržuje, a doručování tak mohlo přispět k rychlejšímu řízení. S ohledem na uvedené bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doručeno žalobci fikcí doručení dne 21. 10. 2013, a žalobcovu odvolání proto žalovaný správně shledal opožděným.

II.

Obsah kasační stížnosti, navazující vyjádření žalovaného a replika stěžovatele

[5] Proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2016, č. j. 51 A 1/2015 – 26 (dále též „napadený rozsudek“), podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 23. 2. 2016 kasační stížnost, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit (přičemž za takovou vadu řízení lze považovat i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost), a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti napadeného rozsudku.

[6] Stěžovatel předně uvádí, že nerozporuje některé skutkové závěry, které učinil krajský soud v napadeném rozsudku – konkrétně, že stěžovatel v minulosti převzal určité písemnosti na adrese H. T. 249, K.; nicméně tento závěr již neplatí ve vztahu k prvostupňovému rozhodnutí. Stěžovatel totiž správní orgán prvního stupně o doručování na předmětnou adresu nikdy nepožádal. Správní orgán prvního stupně sice sepsal dne 27. 5. 2013 protokol o ústním jednání, v němž je na první straně uvedeno, že na předvolání se dostavil stěžovatel, který je dále identifikován datem narození, místem trvalého pobytu a předmětnou doručovací adresou, avšak z tohoto protokolu současně nevyplývá, že by stěžovatel o doručování na předmětnou adresu požádal. Krajský soud dle názoru stěžovatele nesprávně vyložil úpravu správního řádu týkající se náležitostí podání. Z protokolu totiž má být zřejmé, zda se jedná o protokol související s úkonem účastníka řízení, nebo zda oprávněná osoba zaznamenává jiný obsah. Údaj o doručovací adrese přitom zapsal do protokolu bez jakéhokoliv důvodu sám správní orgán prvního stupně. Z této skutečnosti však nelze bez dalšího dovodit, že by stěžovatel ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu o doručování na předmětnou adresu opravdu požádal. Nebyla-li předmětná adresa doručovací adresou stěžovatele, prvostupňové rozhodnutí mu na ní nemohlo být účinně doručeno, a jeho odvolání je proto nutno považovat za včasné. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek a přezkoumávané rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 3. 2016 setrval na správnosti a zákonnosti svého rozhodnutí. Vyjádřil přesvědčení, že správní orgán prvního stupně

si předmětnou doručovací adresu nevymyslel, ale pouze do protokolu zapsal to, co stěžovatel uvedl. Protokol přitom stěžovatel vlastnoručně podepsal. Žalovaný má za to, že kdyby se předmětná adresa neshodovala s jeho přechodným bydlištěm, resp. s adresou pro doručování, stěžovatel by tuto skutečnost v průběhu jednání namítl. Uvedení adresy pro doručování není dle názoru žalovaného nikterak formalizováno, neboť se jedná o pouhou informaci správnímu orgánu. Potvrdil-li stěžovatel obsah protokolu svým podpisem, pak správní orgány byly oprávněny předpokládat, že údaje v něm zapsané jsou správné. Je tak pouze na účastníkovi správního řízení, aby si ohlídal svá práva. Žalovaný v této souvislosti odkázal na § 4 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), dle něhož každá svéprávná bytost má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a každý to od ní může v právním styku důvodně očekávat. Žalovaný současně poukázal na skutečnost, že předmětnou adresu uvedl jako doručovací adresu stěžovatele také svědek – zasahující policista v protokolu o ústním jednání ze dne 17. 7. 2013. Rovněž v databázi živnostenského rejstříku je od 10. 2. 1997 do 18. 5. 2013 předmětná adresa označena jako místo podnikání stěžovatele. Je tak nesporné, že nejpozději v době zahájení správního řízení měl stěžovatel na této adrese své sídlo. Jedná se tudíž o adresu, na níž stěžovatel vykonával svou činnost, a na níž by měl být k dispozici svým zákazníkům, popřípadě si vyzvedávat podnikatelskou poštu. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[8] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatel poznamenal, že podotýká-li žalovaný, že správní orgán prvního stupně v průběhu ústního jednání konaného dne 27. 5. 2013 do protokolu zapsal pouze to, co stěžovatel uvedl, jedná se o nepodloženou spekulaci. Je spíše pravděpodobné, že správní orgán prvního stupně si protokol o ústním jednání připravil předem a zapsal do něj údaj, který převzal z oznámení Policie ČR o přestupku ze dne 17. 2. 2013, č. j. KRPS-43487-10/PŘ-2013-010213, kde bylo uvedeno, že stěžovatel se zdržuje na předmětné adrese. Odkaz žalovaného na § 4 občanského zákoníku není dle názoru stěžovatele případný, neboť jmenovaný zákon nebyl v době sepisování protokolu účinný. Stejně tak nejsou případné ani odkazy žalovaného na protokol o výsledku svědka, resp. též na zápis v živnostenském rejstříku. Výslech svědka bez účasti stěžovatele totiž nemohl mít žádný vliv na zvolení jeho doručovací adresy. Pokud jde o stěžovatelovu živnost, přestupek nemá dle jeho názoru žádnou souvislost s podnikáním.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Stěžovatel podáním doručeným soudu dne 16. 3. 2016 požádal o přednostní projednání a rozhodnutí jeho věci. Svou žádost odůvodnil tím, že v současné době je proti němu vedeno trestní stíhání v souvislosti s podezřením ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí z důvodu, že dne 19. 2. 2014 řídil motorové vozidlo navzdory zákazu činnosti, který mu byl uložen pravomocným rozhodnutím správního orgánu prvního stupně. Jelikož právní moc prvostupňového rozhodnutí je v předmětném řízení o kasační stížnosti zpochybňována, vyřešení této otázky je dle názoru stěžovatele významné i pro navazující trestní stíhání. Nejvyšší správní soud přitom nenechal bez povšimnutí, že pokud by vyhověl stěžovatelovu návrhu na zrušení napadeného rozsudku spolu s přezkoumávaným rozhodnutím, došlo by v projednávané věci k zániku jeho odpovědnosti za přestupek (viz § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 5. 2015). Tato skutečnost by tak mohla mít přímý dopad i na výsledek trestního stíhání, které je proti stěžovateli vedeno. Zdejší soud proto shledal závažné důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí předmětné věci podle § 56 odst. 1 části následující za středníkem první věty s. ř. s.

pokračování

[10] Při posuzování kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v první řadě hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. V této souvislosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 103 a § 106 s. ř. s.), stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a není namístě kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost (§ 104 s. ř. s.).

[11] Vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zdejší soud následně napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Neshledal přitom ani vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[12] Jelikož stěžovatel namítá ve své kasační stížnosti nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost, Nejvyšší správní soud se zabýval nejdříve tímto kasačním důvodem. Dospěl-li by totiž k závěru, že napadený rozsudek je zatížen vadou nepřezkoumatelnosti, nemohl by již posuzovat samotnou hmotně právní podstatu věci, neboť k tomu by bylo možné přistoupit až poté, co by výsledkem řízení před krajským soudem bylo jeho přezkoumatelné rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2007, č. j. 4 Ads 21/2007 – 77, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[13] Na tomto místě je vhodné připomenout, že rozsudek krajského soudu lze považovat za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, pokud z něj zejména nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, dále pokud je jeho odůvodnění vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu, či pokud je jeho výrok vnitřně rozporný nebo z něj nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25).

[14] Po posouzení kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v projednávané věci neshledal vadu napadeného rozsudku spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost. Krajský soud ve svém rozsudku nejdříve shrnul jednotlivé žalobní námítky, jakož i navazující vyjádření žalovaného (resp. též repliku stěžovatele). Následně zrekapituloval pro posuzovaný případ rozhodný skutkový stav zjištěný ze správního spisu, na což navázal vymezením relevantní právní úpravy. Jednotlivá ustanovení právní úpravy poté aplikoval na skutkový stav projednávané věci. Nejvyšší správní soud přitom považuje odůvodnění napadeného rozsudku za logické, přesvědčivé a vnitřně jednotné. Právní názory a hodnocení krajského soudu jsou rovněž srozumitelné. Ostatně ani sám stěžovatel nikterak nekonkretizuje, v čem tvrzenou nesrozumitelnost shledává. Se závěry krajského soudu navíc věcně polemizuje, což v případě nesrozumitelného rozhodnutí zpravidla nepřichází v úvahu. Nejvyšší správní soud nezjistil v řízení před krajským soudem ani jinou procesní vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[15] Zdejší soud proto přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti. Stěžejní otázkou, se kterou se bylo nutno v tomto řízení vypořádat, je otázka, zda lze považovat odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně za včasné. Dílčí otázka, která v souvislosti s posouzením včasnosti podaného odvolání vyvstává, je otázka, zda bylo stěžovateli prvostupňové rozhodnutí řádně doručeno fikcí doručení dne 21. 10. 2013, a s tím související otázka, zda adresa H. T. – H. 249, K., byla doručovací adresou stěžovatele.

[16] Podle § 20 odst. 1 správního řádu „[f]yzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány

písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.“

[17] Citované ustanovení upravuje nejen způsoby doručování písemností fyzické osobě v průběhu správního řízení, nýbrž i pořadí, v jakém se tyto způsoby uplatní. Požádá-li proto fyzická osoba o doručování písemností na jí zvolenou adresu (a nemá-li zřízenou datovou schránku, do níž se doručuje vždy přednostně – srov. § 19 odst. 1 správního řádu), za předpokladu splnění ostatních zákonných podmínek má správní orgán povinnost doručovat této osobě písemnosti na adresu pro doručování.

[18] Podle § 19 odst. 3 správního řádu „[n]evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.“

[19] Krajský soud ve svém rozsudku správně dovodil, že § 19 odst. 3 správního řádu stanovuje tři podmínky, jež musí být splněny, aby účastníkovi správního řízení bylo možno doručovat písemnosti na jím zvolenou adresu pro doručování – (1) účastník o to musí požádat, (2) nevylučuje to zákon nebo povaha věci a (3) tento způsob doručování (zejména) může přispět k urychlení řízení (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2012, č. j. 7 As 131/2011 – 62). V nyní projednávané věci je mezi účastníky sporné splnění podmínky (1), tzn. samotné žádosti stěžovatele o doručování na jím zvolenou adresu.

[20] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že žádost o doručování na účastníkem řízení zvolenou adresu, je podáním ve smyslu § 37 správního řádu. Jak v této souvislosti vyslovil Nejvyšší správní soud (viz rozsudek ze dne 30. 9. 2010, č. j. 5 As 44/2010 – 56), „[...] požadavek účastníka řízení vůči správnímu orgánu, aby mu doručoval písemnosti na adresu pro doručování nebo na elektronickou adresu, je podáním ve smyslu § 37 správního řádu. Jde tedy nepochybně o úkon účastníka řízení směřující vůči určitému správnímu orgánu, nikoli však vůči všem správním orgánům. Tato úprava de facto poskytuje ochranu správnímu orgánu před možnými následnými námitkami účastníka řízení v tom smyslu, že správní orgán nikdy o nic takového nežádal, resp. bude namítat, že mu nebylo doručováno do místa jeho pobytu, apod.“ Citovanému závěru je ostatně nakloněna i doktrína (srov. VEDRAL, Josef. *Správní řád. Komentář*. 2. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2006, s. 247). Z výše uvedeného nepochybně plyne i skutečnost, že žádost o doručování na účastníkem zvolenou adresu musí být učiněna způsobem stanoveným v § 37 odst. 4 správního řádu, dle jehož věty první „[p]odání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznaným elektronickým podpisem [srov. v této souvislosti též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 – 95].“

[21] Nejvyšší správní soud nicméně již v minulosti odmítl kladení přehnaně striktních formálních požadavků na náležitosti žádosti účastníka řízení o doručování na jím zvolenou adresu, když dovodil (viz právní věta rozsudku ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009 – 111), že „[...] volba [adresy pro doručování] vyplývá i implicitně z toho, že [účastník řízení] ve svých podáních opakovaně uvádí totožnou adresu pobytu.“ V jiném svém rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 – 95) pak zdejší soud poznamenal, že „[j]e-li v protokolu o ústním jednání uvedeno, že adresa pro doručování je: JUDr. T. B., U. 684/6, 108 00 P. 10, současně s poučením o důsledcích nevyzvednutí písemnosti, a protokol je zástupcem stěžovatele podepsán, nemůže obstát následné tvrzení stěžovatele, že údaj o adrese pro doručování do protokolu vepsal správní orgán prvního stupně, aniž by o to stěžovatel či jeho zástupce požádali. Zástupce stěžovatele, jako osoba práva znalá, měl přezkontrolovat obsah protokolu, a nesouhlasil-li s jeho obsahem, mohl požádat o jeho změnu, doplnění

pokračování

či opravu, případně následně správní orgán informovat, že nebylo jeho úmyslem zvolit si adresu pro doručování ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu.“

[22] Právě posledně citovaný rozsudek je dle názoru Nejvyššího správního soudu případný i v nyní projednávané věci. Namítá-li stěžovatel, že z obsahu protokolu o ústním jednání ze dne 27. 5. 2013, č. j. MBE/30079/2013/DOPR-Bru (založeno na č. l. 12 správního spisu), nelze seznat jeho žádost o doručování na předmětnou adresu, nezbyvá zdejšímu soudu než konstatovat, že tento názor nesdílí. Ačkoliv v protokolu není zaznamenána výslovná formulace stěžovatelovy žádosti o doručování na předmětnou adresu (vyjádřena např. slovy „účastník řízení požádal, aby mu v řízení bylo nadále doručováno na adresu ...“), nutno poukázat na skutečnost, že stěžovatel je v protokolu identifikován kromě jiného i předmětnou doručovací adresou. Na první straně protokolu je konkrétně uvedeno: „*J. S., nar. X, trvale bytem U N. 821/21, P. 5, doručovací adresa H. T. 249, K. [...]*“ Protokol je následně na druhé straně stěžovatelem vlastnoručně podepsán. Jak vyplývá ze shora citovaných judikatorních závěrů (viz odst. [21] tohoto rozsudku), navzdory tomu, že se jedná o podání ve smyslu § 37 správního řádu, pro nastoupení účinků žádosti o doručování na účastníkem zvolenou adresu postačí, pokud je dovoditelná alespoň implicitně. Podstatnou podmínkou zůstává, aby o takové žádosti účastníka řízení neexistovaly pochybnosti.

[23] I v případě, že by v projednávané věci stěžovatel skutečně správní orgán prvního stupně o doručování na předmětnou adresu nepožádal, tato skutečnost nemůže ničeho změnit na tom, že stěžovatel svým podpisem protokol potvrdil, a *de facto* tak souhlasil s jeho obsahem, jehož součástí je i údaj o doručovací adrese. Dle názoru zdejšího soudu je tudíž žádost o doručování na předmětnou adresu z obsahu protokolu implicitně dovoditelná. Navzdory tomu, že výše uvedený případ vedený před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 As 90/2010 (viz odst. [21] tohoto rozsudku) je částečně odlišný v tom, že účastník řízení byl ve správním řízení zastoupen osobou s právníckým vzděláním a v protokolu se nachází též poučení o důsledcích nevyzvednutí písemností na doručovací adrese, má zdejší soud za to, že citované závěry jsou plně aplikovatelné i na posuzovaný případ. Lze totiž vycházet z premisy, že podepíše-li účastník řízení určitý protokol, dává tím dostatečně zřetelně najevo, že s jeho obsahem souhlasí. Takový požadavek přitom neklade na účastníky řízení přehnané nároky a z povahy věci ani nemusí být nutně vázán na dosažené vzdělání účastníka, či na následné poučení o možnosti uplatnění náhradního doručení (protože tyto okolnosti jsou na potvrzení správnosti údajů obsažených v protokolu fakticky nezávislé).

[24] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné odkázat taktéž na svůj rozsudek ze dne 15. 4. 2015, č. j. 1 As 12/2015 – 30, v němž vyslovil právní názor, dle něhož „*[j]elikož je protokol veřejnou listinou, v souladu s presumpcí správnosti veřejných listin je třeba jeho obsah považovat za pravdivý, není-li prokázán opak. Presumovaná pravdivost jeho obsahu se vztahuje pouze k zachycenému průběhu procesního úkonu správního orgánu, tj. např. kdo byl jednání přítomen, jakého poučení se mu dostalo, jaké mu byly kladeny otázky nebo jak na ně bylo odpovězeno. Neosvědčuje však pravdivost samotných tvrzení, které při jednání zúčastněné osoby uvedou. Vyjádřeno zkráceně, osvědčuje, že -to- zaznělo, nikoliv však, že -to- je pravda.“* Nutno proto konstatovat, že je-li stěžovatel v protokolu o ústním jednání identifikován i prostřednictvím předmětné doručovací adresy, a protokol je stěžovatelem následně podepsán, lze důvodně předpokládat, že sdělení o doručovací adrese v průběhu ústního jednání skutečně zaznělo, resp. že stěžovatel byl před podpisem protokolu s ním srozuměn.

[25] S ohledem na shora uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou opodstatněné a krajskému soudu nelze v jeho právním hodnocení ničeho vytknout. Jelikož adresu H. T. – H. 249, K., je možno v posuzovaném případě považovat za doručovací adresu stěžovatele, nezbyvá než uzavřít, že rozhodnutí správního orgánu prvního

stupně bylo stěžovateli doručeno dne 21. 10. 2013 (viz § 24 odst. 1 správního řádu a doručenka připojená k prvostupňovému rozhodnutí na č. l. 24 správního spisu). Stěžovatelovo odvolání podané dne 4. 3. 2014 tak bylo opožděné a žalovaný postupoval správně, pokud jej postupem podle § 92 odst. 1 věty první správního řádu zamítl.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Ze všech výše popsaných důvodů považuje Nejvyšší správní soud kasační stížnost za nedůvodnou, a v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. ji proto zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Ačkoli žalovaný požadoval přiznání náhrady nákladů řízení, zdejší soud tak neučinil s ohledem na konstantní judikaturu, která zpravidla neumožňuje přiznat náhradu nákladů řízení správními orgány, nepřesahují-li jejich běžnou úřední činnost (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu